

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: **«Доходи, витрати і фінансові результати торгового підприємства: облік та внутрішній контроль на прикладі ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД»**
(назва теми)

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
Залищук Тетяна Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Черкашина Тетяна Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОРГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Економічна сутність і класифікація доходів, витрат і фінансових результатів підприємства і їх значення у розвитку та діяльності підприємства.....	8
1.2. Специфіка формування та обліку доходів, витрат і фінансових результатів торгового підприємства.....	19
1.3. Порівняльна характеристика обліку доходів та витрат згідно П(с)БО та МСФЗ.....	34
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД».....	41
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД».....	41
2.2. Оцінка діючої системи обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства.....	46
2.3. Автоматизація бухгалтерського обліку доходів, витрат і фінансових результатів на ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД».....	56
2.4. Економіко – математичне моделювання ефективності діяльності ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД».....	65
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ, АНАЛІЗ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	71
3.1. Мета, завдання та джерела контролю доходів, витрат і фінансових результатів	71

3.2. Оцінка системи внутрішнього контролю доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві та напрямки удосконалення.....	75
3.3. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві.....	81
3.4. Шляхи удосконалення обліку формування доходів, витрат і фінансових результатів з метою управління.....	92
ВИСНОВКИ.....	101
Список використаних джерел.....	110
Додатки.....	120

ВСТУП

Актуальність теми. Перед усіма підприємствами завжди гостро ставала проблема раціонального управління доходами та витратами, як основними складовими прибутку підприємства. Прибуток є найважливішим показником діяльності підприємства. Саме від нього залежить конкурентоспроможність підприємства, ефективність його діяльності та перспективи подальшого розвитку. Прибуток виступає основним мотиваційним фактором для початку бізнесу, стимулює вихід на нові ринки, забезпечує розвиток як окремого підприємства так і держави в цілому.

Фінансовий результат діяльності підприємства, виражений у формі прибутку або збитку, відображає ефективність його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності та є основним критерієм оцінки фінансового стану підприємства, дає можливість виявити, на підставі аналізу, його слабкі та сильні сторони.

Між фінансовим результатом підприємства та доходами і витратами існує дуже сильна залежність. Адже від зміни витрат, ціни та обсягу реалізації і збуту продукції залежить величина прибутку, який підприємство може отримати. Тому дуже важливо вміти визначати раціональну структуру витрат та доходів на підприємстві, проводити дії, направлення на зниження та оптимізацію величини витрат та збільшення величини доходів, в першу чергу за рахунок перегляду цінової, асортиментної та збутової політики.

Питанням особливості формування доходу, витрат і фінансового результату присвячено дуже багато досліджень таких видатних вчених, як І. А. Басманова, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, О. Д. Каверіної, Г.Г. Кірейцева, Н.М. Малюги, Ю.О. Ночовної, Н.В. Прохар, В.В. Сопко, Н.М. Ткаченко, Р.Л. Хом'як та ін.. Але не зважаючи на значну увагу до даного питання, залишається багато невирішених і спірних моментів стосовно раціонального управління доходами, витратами і фінансовими результатами.

Актуальність теми полягає в тому що:

- по-перше, на сьогоднішній день існує велика кількість підприємств, які знаходяться у кризовому стані, що обумовлено значними витратами і невмінням правильно їх оптимізувати;

- по-друге, більшість українських підприємств забезпечені дуже зношеними основними фондами, що призводить до суттєвого зростання собівартості і в підсумку до втрати клієнтів та зменшення доходу;

- по-третє, в умовах нестабільної економічної ситуації, більшість підприємств стикається з проблемами значного зростання витрат, тому дуже важливо вміти правильно ними управляти, для забезпечення позитивних фінансових результатів.

Метою написання дипломної роботи є дослідження теоретичних і практичних питань обліку доходів, витрат і фінансових результатів торгового підприємства та аналіз їх формування, розкриття особливостей системи їх внутрішнього контролю та формулювання пропозицій щодо удосконалення механізму обліку доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві.

Виходячи з мети дослідження постають наступні **задачі дослідження**:

- визначення економічної сутності і класифікації доходів, витрат і фінансових результатів підприємства і їх значення у розвитку та діяльності підприємства;

- дослідження специфіки формування та обліку доходів, витрат і фінансових результатів торгового підприємства;

- проведення порівняльної характеристики обліку доходів та витрат згідно П(С)БО та МСФЗ;

- дослідження загальної організаційно-економічної характеристики ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД»;

- оцінка діючої системи обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства;

- визначення особливостей бухгалтерського обліку доходів, витрат і фінансових результатів в умовах автоматизації;

- економіко – математичне моделювання ефективності діяльності ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД»;

- визначення мети, завдань та джерел контролю доходів, витрат і фінансових результатів;

- оцінка системи внутрішнього контролю доходів, витрат і фінансових результатів;

- проведення аналізу формування доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві;

- виявлення шляхів удосконалення обліку формування доходів, витрат і фінансових результатів з метою управління.

Об’єктом дослідження є господарська діяльність ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД», яке знаходиться за адресою вул. Партизанська, буд 16, м.Одеса, в частині обліку доходів, витрат і фінансових результатів.

Предметом дослідження є процес організації обліку та контролю доходів, витрат і фінансових результатів торгового підприємства.

В процесі дослідження були використані як загальнонаукові так і специфічні **методи**.

Основні загальнонаукові методи, використані в процесі дослідження: індуктивний і дедуктивний методи, аналіз та синтез, аналогія, порівняння, моделювання, описовий метод. До специфічних методів відносяться: систематичне спостереження і дослідження документів, балансовий і графічний, вимірювання господарських засобів і процесів, метод реєстрації та класифікації даних з метою їх систематизації. Для обробки й аналізу інформації було застосовано такі комп’ютерними програмами як 1С:Бухгалтерія 8.3, М.Е.Дос, Microsoft Excel.

Інформаційною та правовою базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують облік і аналіз доходів, витрат і фінансових результатів діяльності, а також матеріали періодичних та спеціалізованих видань, науково-практичних конференцій, дані первинного, аналітичного та

синтетичного бухгалтерського обліку, дані податкової і фінансової звітності та установчі документи досліджуємого підприємства.

Публікації та апробація результатів дослідження. За темою даного дослідження в процесі підготовки до написання дипломної роботи нами було підготовлено наступні публікації:

– Залищук Т. М. Порівняльна характеристика обліку доходів та витрат згідно П(с)БО та МСФЗ [Текст] / Т. М. Залищук // Тези доповідей III Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції. Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Ч. 1. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 99 - 101.;

– Залищук Т. М. Особливості аналізу фінансових результатів торгового підприємства на прикладі ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» [Текст] / Т. М. Залищук // Тези доповідей студентської конференції, присвяченої 70-річчю обліково-економічного факультету та 50-річчю кафедри бухгалтерського обліку та аудиту. Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 180 – 183.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження доходів, витрат і фінансових результатів торгового підприємства, як з практичної так і з теоретичної точки зору, було зроблено наступні висновки:

1. Доходи, витрати і фінансові результати є одними із найскладніших та суперечливих економічних категорій, які є предметом багатьох дискусій як українських, так і зарубіжних вчених.

Узагальнюючи різноманіття визначень поняття «дохід», можна зробити висновок, що він є надходженням економічних вигід, які виникають у результаті діяльності підприємства та одним з найголовніших показників, які відображають його фінансовий стан.

Витрати у свою чергу є зменшенням активів, або збільшенням зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу підприємства. Актуальність їх дослідження пояснюється бажанням підприємницького сектору максимізувати прибуток від діяльності не за рахунок підвищення цін, або обсягів виробництва, а через зменшення обсягів витрат.

На сьогоднішній день, питання бухгалтерського обліку фінансових результатів є дуже важливим, адже фінансовий результат є основним підсумковим показником. Вивчення нормативно-правової бази України, дає змогу зазначити, що в законодавстві не розглядається сутність саме поняття «фінансовий результат», але узагальнюючи думку багатьох учених, можна зробити висновок, що фінансовий результат трактується, як співставлення доходів і витрат діяльності підприємства, що може бути у формі прибутку або збитку. І саме фінансовий результат характеризує результативність та якість діяльності підприємства.

2. Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку доходи діяльності торговельних підприємств відображаються на рахунках: 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід», 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 74 «Інші доходи», де рахунки 70 та 71 призначені

для відображення доходів від операційної діяльності, а рахунки 72, 73 – доходів від фінансової діяльності. Рахунок 74 призначений для обліку доходів, пов'язаних з інвестиційною діяльністю. Основним обліковим регістром, де відображаються доходи підприємства, є Журнал 6.

Основними первинними документами для відображення доходів є рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, накладні, довідки та розрахунки бухгалтерії, прибуткові касові ордери, виписки банку тощо

Витрати діяльності торговельних підприємств у свою чергу відображаються на рахунках: 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності». Ці рахунки призначені для відображення витрат від операційної діяльності. Витрати від фінансової діяльності обліковуються на рахунках 95 «Фінансові витрати» та 96 «Витрати від участі в капіталі», а від інвестиційної – на рахунку 97 «Інші витрати». Узагальнення обліку витрат здійснюють при журнально-ордерній формі обліку у журналі-ордері №5, а при спрощеній формі обліку – у розділі II Відомості 5-М.

Основними первинними документами для відображення витрат є акти на списання, акти здачі-приймання робіт (надання послуг), видатковий касовий ордер, виписка банку, звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт, розрахунково-платіжна відомість.

Для обліку та узагальнення інформації про фінансові результати в розрізі окремих видів діяльності призначено рахунок 79 «Фінансові результати». Він має такі субрахунки: 791 «Результат операційної діяльності»; 792 «Результат фінансових операцій»; 793 «Результат іншої діяльності». Відповідно до П(с)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва включає: Баланс (форма №1-м); Звіт про фінансові результати (форма №2-м).

Списання доходів та витрат підприємства на фінансові результати здійснюється на підставі розрахунку (довідки), складеного працівником бухгалтерії.

3. Порівняння основних положень П(с)БО 15 та МСБО 18 свідчить про наявність спільних моментів: критеріїв визнання доходу, оцінки доходів, порядку відображення у звітності тощо. Разом із тим між цими стандартами існують і деякі відмінності, як наприклад відмінність класифікації доходів оцінки доходів, порядку відображення у звітності. Також у МСБО більш детально описується процес передачі покупцеві суттєвих ризиків.

Окремого міжнародного стандарту, який би розкривав методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та розкриття її у фінансовій звітності, немає. Визнання витрат подається в МСБО 1 «Подання фінансової звітності», МСБО 2 «Запаси», МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 18 «Дохід», МСБО 23 «Витрати на позики», МСБО 38 «Нематеріальні активи» та ін.

Не дивлячись на те, що національні стандарти ґрунтуються на міжнародних, між ними існує багато відмінностей. В МСФЗ більш конкретизовано певні положення, значну увагу приділяють детальному опису різних ситуацій, що говорить про те, що міжнародні стандарти більшою мірою орієнтовані на практичне використання описаних положень. В той час національні стандарти також містять деякі особливості, зумовлені специфікою національної економіки. Але порівняння їх з міжнародними, говорить про те, що їх потрібно значно доопрацювати, розширивши тлумачення багатьох положень, що в свою чергу дасть можливість значно наблизити національні стандарти до міжнародних, що стане вагомим кроком у розвитку національної економіки.

4. ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» здійснює діяльність посередників у торгівлі деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-гігієнічними виробами. Підприємство знаходиться на загальній системі оподаткування, є платником податку на додану вартість. Не дивлячись на те, що підприємство функціонує на ринку Одеської області незначний час, а саме 3 роки, воно набирає значних обертів і пропонує широкий асортимент товарів, з можливістю доставки у будь-який регіон країни. На підставі аналізу загальної оцінки економічного стану підприємства, можна зробити висновок, що ефективність його діяльності у 2016

році порівняно з 2014 та 2015 роками значно зросла, це підтверджується позитивною динамікою таких показників як чистий дохід, коефіцієнт оборотності товарів, середньорічний дохід на 1 працівника та чистий прибуток підприємства.

5. ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» відноситься до малих підприємств, які складають і подають фінансову звітність за формою №1-м та 2-м, і відповідно статей доходів та витрат у них не багато.

Відповідно до загальної оборотно-сальдової відомості основним рахунками, які використовуються на підприємстві для відображення доходів, є: рахунок 70 «Доходи від реалізації», 73 «Інші фінансові доходи». Для відображення витрат, застосовуються: рахунок 902 «Собівартість реалізованих товарів», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності». На підприємстві всі доходи та витрати від операційної діяльності списуються на рахунок 791 «Результат операційної діяльності», а від фінансової діяльності – 792 «Результат фінансових операцій».

Основними джерелами формування чистого доходу підприємства є надходження від реалізації товарів та від надання послуг по перевезенню вантажу. Основними первинними документами для відображення доходів на підприємстві є видаткова накладна, виписка банку. Одночасно з відображення доходу від реалізації товарів відбувається списання їх собівартості.

Так як на підприємстві був відкритий депозитний рахунок у банку, тому до складу фінансових доходів відносились відсотки, одержані по депозитному рахунку. Віднесення відсотків по депозиту на рахунок 732 здійснювалося за допомогою документа «Платіжне доручення вхідне», на підставі Виписки банку.

До адміністративних витрат на ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» належать: плата за розрахунково-касове обслуговування банку, нарахування витрат за послуги зв'язку, заробітна плата адміністративного персоналу (директор та бухгалтер) та комірника, відрахування до фондів на заробітну плату, витрати за послуги зв'язку.

До витрат на збут на підприємстві відносять витрати по договору цивільно-правового характеру щодо просування компанії в мережі інтернет (створення сайту) та витрати на оренду складського приміщення.

До інших витрат операційної діяльності на підприємстві відносять витрати на введення жорсткого диску в експлуатацію.

Наприкінці звітної періоду в 1С:Бухгалтерія здійснюють регламенту операцію «Закриття місяця», а також «Визначення фінансових результатів». Завдяки цьому, всі доходи та витрати закриваються на рахунок 79 «Фінансові результати».

6. Невід'ємною частиною удосконалення системи бухгалтерського обліку на підприємстві є автоматизація облікового процесу. Завдяки інформаційним технологіям процеси формування документів та звітів займають набагато менше часу.

На досліджуваному підприємстві ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» використовують програму «1С: Бухгалтерія» для ведення первинного обліку та «М.Е.Дос» для подання в електронному вигляді звітності до контролюючих органів.

7. В сучасних умовах посилення конкуренції на ринку товарів та послуг дуже важливе значення набуває повний та комплексний аналіз фінансових результатів підприємства. Але тільки аналізу основних показників фінансових результатів діяльності підприємства не достатньо, щоб сформулювати ґрунтовні висновки, тому виникає потреба у проведенні економіко-математичного моделювання, сутність якого полягає дослідженні впливу на результативний показник одного чи декількох факторів. Показником, який більш повно характеризує остаточні результати діяльності підприємства, його ефективність, є чиста рентабельність продажів.

В ході проведення моделювання ефективності діяльності ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД», було виявлено прямий зв'язок між чистою рентабельністю продажів та коефіцієнтом проміжної ліквідності, а також прямий зв'язок з коефіцієнтом оборотності запасів. Тобто зростання даних факторів призводить до збільшення чистої рентабельності продажів. В свою чергу, між витрати на 1 грн обсягу

продукції та чистою рентабельністю продажів існує обернена залежність, тобто при зменшенні витрат на 1 грн обсягу продукції відбудеться зниження рентабельності.

Економіко-математичне ефективності діяльності торгового підприємства з позиції аналізу чистої рентабельності продажів є дуже важливим для діяльності підприємства, так як дозволяє виявити якою мірою певні фактори впливають на результативний показник. Також отримана модель дає можливість будувати прогнозні тенденції зміни рівня чистої рентабельності продажів при зміні незалежних факторів, що сприятиме підвищенню ефективності системи управління.

8. У сучасних умовах господарювання, де все більше виникає потреба у детальній і оперативній інформації, наявність ефективної системи внутрішнього контролю значно зростає. Організацію ефективної системи внутрішнього контролю доходів, витрат і фінансових результатів підприємства не можливо здійснити без детальної та якісної системи внутрішнього контролю в цілому на підприємстві, адже кожна дія, кожна господарська операція так чи інакше впливає на кінцевий результат діяльності будь-якого підприємства.

Внутрішній контроль присутній майже на кожному підприємстві, але при цьому він досить часто є недостатньо ефективним. Це в першу чергу пов'язано з тим, що більшість підприємств не розуміють як саме потрібно організовувати внутрішній контроль, не мають чіткої методики до організації даного процесу, також дуже часто не вистачає кваліфікованих працівників.

Таким чином, з метою впровадження ефективної системи внутрішнього контролю, необхідно розробити методику організації внутрішнього контролю, забезпечити певною мірою автоматизацію даного процесу та головне, постійно підвищувати кваліфікацію працівників, з метою проведення якісного та ефективного внутрішнього контролю.

9. Оцінюючи стан бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» можна зробити висновок, що бухгалтерський облік, в цілому, відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні», вимогам П(с)БО та інших нормативних документів з питань організації бухгалтерського обліку.

Не дивлячись на те, що окремої служби внутрішнього контролю на підприємстві не існує, але функції внутрішнього контролю покладені на керівників підприємства, а саме на директора та засновників.

На підприємстві здійснюють постійний контроль щодо відповідності даних, відображених у обліку підприємства відповідним первинним документам. Окрім цього, здійснюється контроль щодо відповідності даних аналітичного та синтетичного обліку показникам, відображеним у звітності підприємства.

Основним недоліком в системі внутрішнього контролю на підприємстві є відсутність окремого працівника, на якого були б покладені функції контролю, адже при перевірці працівниками підприємства роботи, яку вони виконували самостійно, існує велика вірогідність пропустити певні відхилення від норми, не звернути уваги на ключові показники діяльності підприємства.

10. Провівши комплексний аналіз доходів, витрат, фінансових результатів, було виявлено, що у 2016 році порівняно з 2015 та 2015 ефективність діяльності підприємства значно покращилась. Так, на ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» з кожним роком спостерігається значне зростання величини чистого доходу. У 2016 році чистий дохід становив 3365,6 тис.грн., що на 2925,6 тис.грн. більше ніж у 2014 році та на 459,8 тис.грн. більше ніж у 2015 році. Також на підприємстві значно зросла рентабельність продажів від різних видів діяльності. На підприємстві спостерігаються випереджаючі темпи зростання чистого доходу порівняно з собівартістю, що призводить до зниження витрат на 1 грн. обсягу товарів і є позитивною тенденцією.

На підприємстві спостерігається значне зростання чистого прибутку. Якщо у 2014 та 2015 роках він становив 4,9 % та 13,5 % відповідно у структурі чистого доходу, то у 2016 році даний показник становить 14,8 %, що на 9,9 в.п. більше порівняно з 2014 роком та на 1,3 порівняно з 2015 роком. Збільшення

чистого прибутку свідчить про зростання ефективності діяльності підприємства.

Загалом, можна стверджувати, що підприємство все більше уваги приділяє основному виду діяльності, нарощуючи обсяги продаж шляхом виходу на нові ринки збуту та залучення нових клієнтів. Якщо надалі скеровувати сили підприємства у даному напрямку, то можна значно збільшити кінцевий результат діяльності будь-якого підприємства, а саме чистий прибуток.

11. Одним із незначних недоліків у обліку на досліджуваному підприємстві є те, що діючий Наказ про облікову політику є незначним за обсягом і не враховує багатьох питань стосовно організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Деталізація Наказу має стратегічне значення для ефективної роботи підприємства, адже не тільки зменшує трудомісткість складання фінансової звітності, але і забезпечує використання оптимальних методів та процедур із метою отримання очікуваних результатів фінансової діяльності підприємства.

Також на підприємстві витрати на оплату праці комірника відносять на рахунок 92 «Адміністративні витрати», на нашу думку, це методологічно неправильно, і дані витрати потрібно обліковувати на рахунку 93 «Витрати на збут».

На ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» нарахування винагороди за договором цивільно-правового характеру здійснюють в кореспонденції з рахунком 661 «Розрахунки за заробітною платою». Але, враховуючи, що дані витрати не відносяться до заробітної плати, доцільніше їх здійснювати в кореспонденції з рахунком 685 «Розрахунки з іншими кредиторами».

Одним з недоліків у обліку доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві є той факт, що не до всіх доходів та витрат застосовують ідентифікацію у вигляді віднесення до тієї чи іншої статті. Деталізація по відповідним статтям дозволить швидше орієнтуватися у доходах та витратах,

розуміти до чого відноситься певна сума, значно спростить роботу в програмі, прискорить пошук необхідної інформації.

Також на підприємстві у програмі 1С: Бухгалтерія не застосовують регламенту операцію «Розрахунки по податку на прибуток» і тим самим не використовують рахунок 98 «Податок на прибуток». Це значно посилює імовірність здійснити помилку при розрахунку податку.

В наш час існує багато проблемних питань щодо обліку доходів, витрат і фінансових результатів. Але постійний аналіз та пошук варіантів вирішення даних питань, дозволить не тільки оптимізувати процес організації бухгалтерського обліку на підприємстві, але і підвищить ефективність діяльності та конкурентоспроможність підприємства на вітчизняному ринку.

Таким чином, провівши комплексне дослідження доходів, витрат і фінансових результатів на підставі різноманітних літературних джерел та даних безпосередньо досліджуваного підприємства, можна зробити висновок, що дане питання є дуже актуальним у наш час. Адже доходи, витрати і фінансові результати є основними критеріями оцінки фінансового стану підприємства.

Тому вдосконалення обліку доходів, витрат і фінансових результатів дозволить приймати більш обґрунтовані та раціональні управлінські рішення, що в свою чергу дасть можливість не тільки закріпити позиції підприємства на ринку, але і значно підвищить прибуток підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України, затверджений Верховною Радою України від 16.07.1999 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями від 13.04.2017 р. № 2019-VIII. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 № 436-IV із змінами і доповненнями від 13.04.2017 р. № 2019-VIII. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30.11.1999 р., із змінами і доповненнями від 18.06.2015 р. № 573 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99р. із змінами та доповненнями від 08.02.2014 р. № 48 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.

5. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності, затверджені Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України від 22.05.02 р., №145 із змінами і доповненням від 02. 03. 2010 р. N 226 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pro-u4ot.info/?section=browse&CatID=154 &ArtID=989>.

6. Концептуальна основа фінансової звітності – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009.

7. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Доходи» від 01.01.2012 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_025.

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене Наказом Мінфіну № 73 від 07.02.2013 р. із змінами і доповненням від 17.02.2017 № 241 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 (Положення втратило чинність на підставі Наказу Міністерства фінансів) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99>

10. Положення(стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» затверджене Наказом Мінфіну № 290 від 29.11.1999р. із змінами і доповненням від 27.06.2013 № 627 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» затверджене Наказом Мінфіну № 318 від 31.12.1999р. із змінами і доповненням від 27.06.2013 № 627 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

12. Білик М.Д. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб. для студ. екон. спец.] / М.Д. Білик, М. Поддєрьогін. – Тернопіль: Лілея, 2006. – 425 с.

13. Бланк І. О. Торговий менеджмент: Підручник / І. О. Бланк. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – К. : Вид. «Ника-Центр», 2004. – 546 с.

14. Борисов А.Б. Большой экономический словарь / А.Г. Борисов. – М.: Книжный мир, 1999. – 895 с.

15. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.

16. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз : [навч. посіб.] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: Рута, 2003. – 680 с.
17. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навчально-практичний посібник / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.
18. Волкова О.И. Экономика предприятия (фирмы): Учебник / О.И. Волкова, О. В. Девяткина – 3-е изд., перераб. и доп., 2007.– 601 с.
19. Головацька С. І. Внутрішній контроль витрат підприємства: організаційно-методичні аспекти / С. І. Головацька, О. П. Сашко // Молодий вчений. – 2016. – № 5. – С. 36-40. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_5_12.
20. Гончаренко І. А., Сутність та класифікація витрат підприємства [Текст] / Пластун В. Л. // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. – 2013. – №4. – С. 458-469.
21. Грещак М. Г. Управління витратами [Текст]: навчально-методичний посібник / М. Г. Грещак, О. С. Коцюба – К.: КНЕУ, 2006. – 131 с.
22. Гринавцева Е.В. Особенности применения и методика проведения внутреннего аудита реализации готовой продукции и определения финансового результата в малых предприятиях. // Наукові праці Кіровоградського державного технічного університету: Економічні науки. Частина І. – Вип. 4. – Кіровоград: КДТУ, 2003. – С.113–119.
23. Губарик О. М. Облік фінансового результату діяльності підприємства та шляхи його вдосконалення / О. М. Губарик, К. О. Макуха // Глобальні та національні проблеми економіки. Серія «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». – 2016. – Вип. 14. – С. 932-936.
24. Гудзенко Н.М. Документальне оформлення доходів від реалізації продукції / Н.М. Гудзенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Випуск 10. – С. 170 – 174.

25. Гужел Ю. Витрати на збут / Ю. Гужел // Бібліотека «Баланс»: практичне керівництво. Доходи і витрати в бухгалтерському обліку підприємства. – К.: ТОВ «Баланс-Клуб», 2015. – № 22. – С. 48-50.

26. Добрунік Т. П. Сучасна проблема фінансових результатів діяльності торговельних підприємств [Текст] / Т. П. Добрунік // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М.М. Палінчак. – Ужгород : Гельветика, 2017. – Вип. 13. Ч.1. – С. 95-99.

27. Долюк А.В., Кургінян А.З. Порівняльна характеристика визнання, оцінки і відображення в обліку та звітності підприємств витрат діяльності за міжнародними та національними стандартами [Текст]// Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – С. 145-153. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/2945>.

28. Дуляба Н.І. Класифікація поточних витрат торговельного підприємства [Текст]/ Н.І. Дуляба // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2013. – №1. – С. 1-6.

29. Ентоні Р. Дж. Облік: ситуації та приклади [Текст] / Р. Дж. Ентоні – М.: Фінанси та статистика, 1993. – 557 с.

30. Єгорова Ю. Формуємо собівартість [Текст]/ Онлайн журнал «Дебет-Кредит». – 2013. – №21. – С. 1–7.

31. Єлбаєва І.Р. Економічна сутність доходу підприємства / І.Р. Єлбаєва // Наукові записки.– Вип.11. Частина І.– Кіровоград: КНТУ, 2011. – С. 307–310.

32. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К. : Знання, 2007. – 1072 с.

33. Залищук Т. М. Особливості аналізу фінансових результатів торгового підприємства на прикладі ТОВ «ВІВАЛ-ТРЕЙД» [Текст] / Т. М. Залищук // Тези доповідей студентської конференції, присвяченої 70-річчю обліково-економічного факультету та 50-річчю кафедри бухгалтерського обліку та

аудиту. Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 180 – 183.

34. Залищук Т. М. Порівняльна характеристика обліку доходів та витрат згідно П(с)БО та МСФЗ [Текст] / Т. М. Залищук // Тези доповідей III Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції. Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Ч. 1. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 99 - 101.

35. Знамеровська Т. М. Фінансові результати діяльності: сутність, порядок формування та відображення в обліку / Т. М. Знамеровська, Т. Г. Халевицька // Аграрний вісник Причорномор'я. Економічні науки. – 2014. – Вип. 75. – С. 39-46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/avpek_2014_75_7.

36. Івашкевич В. Б. Організація управлінського обліку за центрами відповідальності та місцями формування витрат / В.Б. Івашкевич // Бухгалтерський облік. – 2000. – № 5. – С. 15–18.

37. Ільїна С. Б. Основи аудиту: Навчально-практичний посібник.–К.: Кондор, 2009 р. – 378 с.

38. Ілюхіна Н.П., Обнявко О.В., Шерер І.Л. Шляхи вдосконалення обліку доходів та витрат на торговельних підприємствах // Сучасні технології управління підприємством та можливості використання інформаційних систем: стан, проблеми, перспективи: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції. – Одеса, - 2014. – С. 113-116. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2415>.

39. Кардінал Т.Л. Особливості автоматизації бухгалтерського обліку поточних зобов'язань [Текст] / Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – 2015. – Вип. 22. – С. 164 – 173.

40. Карпова В. Закриваємо бухрахунки доходів і витрат у кінці року [Текст]/ Онлайн журнал «Бухгалтерський тиждень». – 2016. – №52. – С. 15.

41. Карп'як Я. С. Організація бухгалтерського обліку витрат, доходів і фінансових результатів суб'єкта господарювання / Я. С. Карп'як // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2014. – № 794. – С. 172-180. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_26.

42. Кирейцев Г. Доходи: порядок визначення та види / Г. Кирейцев // Бібліотека «Баланс»: практичне керівництво. Доходи і витрати в бухгалтерському обліку підприємства. – К.: ТОВ «Баланс-Клуб», 2015. – № 22. – С. 5-7.

43. Котляров С.А. Управління витратами : навчальний посібник [Текст]/ С. А. Котляров – СПб: Питер, 2001. – 160 с.

44. Лень В.С. Фінансовий облік : навч. посібник [Текст] / В. С. Лень..– К.: Академія, 2011.– 608 с.

45. Литвишко Т. В. Формування фінансових результатів діяльності торгових підприємств / Т. В. Литвишко // Управління розвитком. – 2014. – № 4. – С.84-86. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_4_33.

46. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник [Текст]. – [3-тє вид., перероб. і доп]. – Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2009. – 670 с.

47. Ліснічук О. І. Проблеми, які виникають в обліку доходів і витрат на підприємствах України / О. І. Ліснічук // Економіка України в умовах глобальних викликів і загроз: матеріали Всеукраїнських наукових економічних читань з міжнародною участю. – Миколаїв: НУК, 2016. – С. 89-90.

48. Ловінська Л.Г. Бухгалтерський облік: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. [Текст] / Л.Г.Ловінська, Л.В.Жилкіна, О.М.Голенко.– К.: КНЕУ, 2002. – 370 с.

49. Мардус Н. Ю. Сутність фінансових результатів підприємства і визначення їх місця у обліку, аудиті та аналізі / Н. Ю. Мардус, К. Ю. Корсунова

// Інноваційно-інвестиційне забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України : кол. монографія / ред. О. В. Манойленко. – Харків: НТУ «ХПІ», 2017. – Розд. 1. – С. 29-37.

50. Маринич І. А. Стратегія збільшення доходів підприємства [Текст] / І.А. Маринич, В.С. Нікітіна–Львівська // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України: зб. наук.-техн. пр. – Львів: НЛТУ України, 2010. – Вип. 20.2 . – С. 207-209.

51. Мних Є. В. Економічний аналіз: підручник / Є. В. Мних. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 412 с.

52. Однойко О.Є. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств [Текст] / Однойко О.Є., Рета М.В. // Студенческие конференции : Сучасні технології в економіці, менеджменті та обліку - НТУ «ХПІ», 2016. – Ч. 3. – С. 73-74. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conf.method.org.ua/View/57495/>.

53. Панченкова Ю.В. Економічна суть доходів основної діяльності промислового підприємства / Ю.В. Панченкова, О.Г. Зеленська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.10. – С. 239–248.

54. Пилипів Х. Б. Сутність та класифікація доходів діяльності / Х. Б. Пилипів, Н. В. Юрчак, Л. С. Ковбасюк // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування», 11-12 травня 2017 року. – Т.: ФОП Паляниця В.А., 2017. – С. 120–121. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/20982>.

55. Потриваєва Н. В. Нормативно-правові особливості облікового забезпечення витрат та доходів діяльності підприємств / Н. В. Потриваєва, Т. О. Кореновська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2016. – Вип. 1. – С. 9-18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vanp_2016_1_4.

56. Рета М. В. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств / М. В. Рета, Г. О. Пляка // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук.

пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2015. – № 25 (1134). – С. 25-34.

57. Савчук, В. П. Фінансовий менеджмент підприємств: прикладні питання з аналізом ділових ситуацій / В. П. Савчук. – К.: Вид. дім «Максимум», 2004 – 600 с.

58. Садовська І. Б. Фінансовий облік: навч. посібник / І.Б. Садовська, С. Г. Михалевич; ЛНТУ – Луцьк : Навч.-вид. від. ЛНТУ, 2011. – 510 с.

59. Селіверстова І.О. Перспективні шляхи вирішення проблеми обліку доходів і витрат підприємництва / І.О. Селіверстова, І. М. Зозуля// Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2010. – № 25. – С. 98-103.

60. Сирцева С.В. Організація внутрішнього контролю фінансових результатів на підприємстві / С. В. Сирцева, Д.Г. Мулява // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 12 (45). – Ч. 1. – Луцьк, 2015. – С. 309-318.

61. Сідун В.А. Економіка підприємства: навч. посібник: Вид. 2-ге, перероб. та доп. / В.А. Сідун, Ю.В. Пономарьова – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с.

62. Скасюк Р.В. Сутність і значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuuv.gov.ua/portal1/natural/npkntu_e.

63. Сотник Н. С. Облік фінансових результатів діяльності підприємств відповідно для потреб управління / Н. С. Сотник // Облік, аналіз і контроль в умовах сучасних концепцій управління економічним потенціалом і ринковою вартістю підприємства: зб. наук. пр. / ЖНАЕУ. – 2017. – Т. IV, ч. II. – С. 108-111.

64. Сухарева, Л. А. Контролінг – основа управління бізнесом / Л.А. Сухарева, С.Н. Петренко – К.: Ника-центр, 2005. – 208 с.

65. Тарасенко І. О. Фінанси підприємств: підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К.: КНУТД, 2015. – 360 с.

66. Турило А. М. Управління витратами підприємства: навч. посібник/ А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, А. А. Турило. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.

67. Фінансовий облік : підручник для студ. ВНЗів, КНТЕУ / [Нападовська Л.В., Алексєєва А.В., Бакурова О.А., Веренич О.Г., Уманців Г.В.]; за заг. ред. Л. В. Нападовська.– К.: КНТЕУ, 2013.– 699 с.

68. Худолій Л. М. Теорія фінансів [Текст]: навчально-методичний посібник / Л. М. Худолій ; Європейський університет. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 167 с.

69. Целуйко К. Ю. Порівняння обліку фінансових результатів з урахуванням національних і міжнародних стандартів / К. Ю. Целуйко // Управління розвитком. – 2013. – №5. – С. 113-116. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3959>.

70. Чернишова Н. Енциклопедія бухобліку (частина 3). 2. Доходи і витрати підприємства [Текст]/ Онлайн журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2016. – №14. – С. 2.

71. Чернишова Н. Енциклопедія бухобліку (частина 3). 4. Облік результатів діяльності [Текст]/ Онлайн журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2016. – №14. – С. 4.

72. Чернишова Н. Облік реалізації товарів [Текст]/ Онлайн журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2016. – №76. – С. 2.

73. Чернишова Н. Річна фінзвітність: основні вимоги [Текст]/ Онлайн журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2017. – №06. – С. 1.

74. Чернишова Н. Склад і строки подання фінансової звітності [Текст]/ Онлайн журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2017. – №58. – С. 37.

75. Чернишова Н. Фінзвітність суб'єктів малого підприємництва [Текст]/ Онлайн журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2017. – №06. – С. 9.

76. Чуднова А. Витрати в обліку: види та порядок визнання / А. Чуднова // Бібліотека «Баланс»: практичне керівництво. Доходи і витрати в

бухгалтерському обліку підприємства. – К.: ТОВ «Баланс-Клуб», 2015. – № 22. – С. 33-35.

77. Чуніхіна Т.Ю. МСФО (IFRS) 15 «Выручка по договорам с покупателями» в вопросах и ответах. Часть 1 [Текст]/ Онлайн журнал «Корпоративная финансовая отчетность. Международные стандарты». – 2015. – №1.

78. Шипіна С. Б. Фінансові результати як об'єкт внутрішнього контролю / С. Б. Шипіна // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – Вип. 1 (22). – С. 400-408.

79. Шкварчук Л. О. Ціни і ціноутворення: навч. посібник / Л.О. Шкварчук. – [3-тє вид., виправл.]. – К.: Кондор, 2005. – 214 с.